IACE

DAILY CURRENT AFFAIRS
2nd MAY 2026 DESCRIPTIVE

Watch Us On YouTube

HEADLINES

- 2025లో సముద్రపు చేపల ఉత్పత్తిలో తమిళనాడు అగ్రస్థానం
- నావికాదళ శక్తికి మరింత బలం: ఆరో 'నీలగిరి-క్లాస్' యుద్ధనౌక రాక
- 'పద్మ దోరీ' అంతర్జాతీయ ఆవిష్కరణ: ఈశాన్య భారత్ మరియు మధ్యప్రదేశ్‌ను అనుసంధానించే అంతర్-ప్రాంతీయ వస్త్ర వైవిధ్యం
- ఏప్రిల్‌లో రూ. 2.43 లక్షల కోట్లకు చేరిన రికార్డు స్థాయి జీఎస్టీ వసూళ్లు
- మేధో సంపత్తి హక్కుల 'ఉల్లంఘనల'పై అమెరికా ప్రాధాన్యతా నిఘా జాబితాలో మరోసారి భారత్
- దేశంలోనే మొట్టమొదటి పూర్తిస్థాయి కాగిత రహిత (పేపర్‌లెస్) న్యాయవ్యవస్థ గల రాష్ట్రంగా సిక్కిం
- భారత్-యూఏఈ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం: $100 బిలియన్ల మైలురాయి దాటిన ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం
- ముంబై-పూణే ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేపై 13.3 కి.మీల 'మిస్సింగ్ లింక్' ప్రాజెక్టును ప్రారంభించిన మహారాష్ట్ర సీఎం దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్
- గిగ్ కార్మికుల కోసం భారతదేశపు మొట్టమొదటి డిజిటల్ ఫిర్యాదుల పరిష్కార వ్యవస్థను ప్రారంభించిన కర్ణాటక ప్రభుత్వం
- 57వ అంతర్జాతీయ భారత చలనచిత్ర వేడుకల (IFFI) డైరెక్టర్‌గా శ్రీ అశుతోష్ గోవారికర్ నియామకం
- హెచ్ఏఎల్ (HAL) సీఎండీగా కోట రవి నియామకం; డీకే సునీల్ పదవీ విరమణ
- ప్రపంచ ట్యూనా దినోత్సవం - మే 2

2025లో సముద్రపు చేపల ఉత్పత్తిలో తమిళనాడు అగ్రస్థానం

- ICAR-**కేంద్ర సముద్ర మత్స్య పరిశోధనా సంస్థ** (CMFRI) వెల్లడించిన తాజా అంచనాల ప్రకారం, 2025లో **గుజరాత్‌ను** వెనక్కి నెట్టి **తమిళనాడు** భారతదేశంలోనే అత్యధిక సముద్రపు చేపల ఉత్పత్తిని సాధించిన రాష్ట్రంగా నిలిచింది.
- తమిళనాడులో 2025లో సుమారు **6.85 లక్షల టన్నుల** సముద్రపు చేపల ఉత్పత్తి నమోదైంది. ఇది 2024తో పోలిస్తే 1% పెరుగుదల.
- భారతదేశం మొత్తం సముద్రపు చేపల ఉత్పత్తి 2025లో **3.57 మిలియన్ టన్నులకు** చేరుకుంది. గత ఏడాది ఇది 3.47 మిలియన్ టన్నులుగా ఉంది, అంటే జాతీయ స్థాయిలో 3% వృద్ధి నమోదైంది.
- ప్రతికూల వాతావరణం, చేపల వేటపై సుదీర్ఘ నిషేధం మరియు **'శక్తి' తుపాను** ప్రభావం వల్ల గుజరాత్ ఉత్పత్తి 15% తగ్గి, 6.43 లక్షల టన్నులతో రెండో స్థానానికి పడిపోయింది.
- **'మోంతా'** మరియు **'డిత్వా'** తుపానుల వల్ల చేపల వేట తాత్కాలికంగా ఆగిపోయినప్పటికీ తమిళనాడు తన అగ్రస్థానాన్ని నిలబెట్టుకుంది.
- తమిళనాడు మొత్తం ఉత్పత్తిలో **కన్యాకుమారి జిల్లా 23%** వాటాతో మొదటి స్థానంలో ఉండగా, **తూత్తుకుడి** (16%), **పుదుక్కోట్టై** (14%) తర్వాతి స్థానాల్లో ఉన్నాయి.
- తమిళనాడు మొత్తం ఉత్పత్తిలో **చెన్నై ఫిషరీస్ హార్బర్** వాటా సుమారు 12% గా ఉంది.

Telegram: Click here Toll Free: 1800-270-9975, Ph: 9533200400

- వరుసగా ఐదో ఏడాది కూడా **లెసర్ సార్డైన్ (నూనె కవళ్లు)** రకం చేపలు 0.70 లక్షల టన్నులతో ప్రధాన వనరుగా నిలిచాయి. అయితే గత ఏడాదితో పోలిస్తే వీటి ఉత్పత్తిలో 9% తగ్గుదల కనిపించింది.
- **సెఫలోపాడ్స్ (కనుమలు/సముద్రపు జీవులు)** మరియు **త్రెడ్‌ఫిన్ బ్రీమ్స్ (గులివిందలు)** కూడా గణనీయమైన స్థాయిలో ఉత్పత్తి అయ్యాయి.
- మొత్తం వేటలో **మెకనైజ్డ్ సింగిల్-డే ట్రాల్ నెట్స్** వాటా 44% కాగా, మోటరైజ్డ్ గిల్ నెట్స్ 18% మరియు మల్టీ-డే ట్రాల్ నెట్స్ 16% వాటాను కలిగి ఉన్నాయి.
- కర్ణాటకలో సముద్రపు చేపల ఉత్పత్తి 44% పెరగడం విశేషం, ఇది భారతదేశ నైరుతి తీర ప్రాంత మత్స్య రంగ ప్రాధాన్యతను పెంచింది.
- భారతదేశ సముద్రపు చేపల విలువల పరంగా చూస్తే, ల్యాండింగ్ సెంటర్ల వద్ద **₹69,254 కోట్లు**, రిటైల్ మార్కెట్‌లో **₹97,702 కోట్లుగా** నమోదైంది. ఇది ఈ రంగం యొక్క ఆర్థిక ప్రాముఖ్యతను చాటిచెబుతోంది.

Top 5 States in Marine Fish Landings (2025):

Rank	State	Marine Fish Landings (2025)	Year on Year (YoY) Change
1	Tamil Nadu	6.85 lakh tonnes	+1%
2	Gujarat	6.43 lakh tonnes	-15%
3	Kerala	6.24 lakh tonnes	+2%
4	Karnataka	5.78 lakh tonnes	+44%
5	Maharashtra	5.56 lakh tonnes	+10%

నావికాదళ శక్తికి మరింత బలం: ఆరో 'నీలగిరి-క్లాస్' యుద్ధనౌక రాక

- **ప్రాజెక్ట్ 17A** లో భాగంగా స్వదేశీ సాంకేతికతతో రూపొందించిన ఆరో స్టెల్త్ ఫ్రిగేట్ **ఐఎన్ఎస్ మహేంద్రగిరి (యార్డ్ 12654)**, 30 ఏప్రిల్ 2026న ముంబైలోని **మజగాన్ డాక్ షిప్‌బిల్డర్స్ లిమిటెడ్** (MDSL) ద్వారా భారత నావికాదళానికి అందించబడింది.
- మజగాన్ డాక్ షిప్‌బిల్డర్స్ లిమిటెడ్ నిర్మించిన 'నీలగిరి-క్లాస్' స్టెల్త్ ఫ్రిగేట్‌లలో ఐఎన్ఎస్ మహేంద్రగిరి నాలుగవది.
- భారతదేశంలోని పర్వత శ్రేణుల పేర్లతో, అత్యాధునిక గైడెడ్-మిస్సైల్ సాంకేతికత కలిగిన ఏడు స్టెల్త్ ఫ్రిగేట్‌లను నిర్మించడమే ప్రాజెక్ట్ 17A (P-17A) యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం.
- ప్రాజెక్ట్ 17A కింద నిర్మితమవుతున్న ఏడు నౌకలు: **ఐఎన్ఎస్ నీలగిరి, ఐఎన్ఎస్ హిమగిరి, ఐఎన్ఎస్ ఉదయగిరి, ఐఎన్ఎస్ దునగిరి, ఐఎన్ఎస్ తారాగిరి, ఐఎన్ఎస్ వింధ్యగిరి మరియు ఐఎన్ఎస్ మహేంద్రగిరి.**
- ఈ ప్రాజెక్టులో భాగంగా నాలుగు నౌకలను ముంబైలోని **మజగాన్ డాక్ షిప్‌బిల్డర్స్** (MDL) మరియు మూడు నౌకలను కోల్‌కతాలోని **గార్డెన్ రీచ్ షిప్‌బిల్డర్స్ & ఇంజనీర్స్** (GRSE) నిర్మిస్తున్నాయి.
- నీలగిరి-క్లాస్ స్టెల్త్ ఫ్రిగేట్‌లుగా పిలవబడే ఇవి, సముద్రపు పోరాట కార్యకలాపాలలో బహుళ బాధ్యతలను నిర్వహించగల అత్యాధునిక యుద్ధనౌకలు.

Telegram: Click here   Toll Free: 1800-270-9975, Ph: 9533200400

- ప్రాజెక్ట్ 17A కింద మొదటి నౌక అయిన ఐఎన్ఎస్ నీలగిరిని సెప్టెంబర్ 2019లో ముంబైలోని మజగాన్ డాక్ వద్ద ప్రారంభించారు.
- **వార్‌షిప్ డిజైన్ బ్యూరో** (WDB) రూపొందించిన ఈ నౌకలు, స్వదేశీ యుద్ధనౌకల తయారీ, స్టెల్త్ టెక్నాలజీ (శత్రువుల రాడార్లకు చిక్కని సాంకేతికత) మరియు ఆటోమేషన్ రంగాల్లో భారతదేశం సాధించిన పురోగతికి నిదర్శనం.
- ఐఎన్ఎస్ మహేంద్రగిరిలో ఉపరితల, గగనతల మరియు జలాంతర్గామి విధ్వంసక యుద్ధతంత్రాలకు అవసరమైన అత్యాధునిక సెన్సార్లు మరియు ఆయుధ సంపత్తి అమర్చబడ్డాయి.
- ఈ ఫ్రిగేట్‌లు **CODOG (Combined Diesel or Gas)** ప్రొపల్షన్ సిస్టమ్, కంట్రోలబుల్ పిచ్ ప్రొపెల్లర్స్ (CPP) మరియు ఇంటిగ్రేటెడ్ ప్లాట్‌ఫారమ్ మేనేజ్‌మెంట్ సిస్టమ్ (IPMS) వంటి ఆధునిక సాంకేతికతతో పనిచేస్తాయి.
- రక్షణ రంగంలో **'ఆత్మనిర్భర్ భారత్'** లక్ష్యానికి అనుగుణంగా, ఈ ప్రాజెక్టులో దాదాపు 75% స్వదేశీ పరికరాలను ఉపయోగించారు.
- ప్రాజెక్ట్ 17A ద్వారా 200కు పైగా MSMEలు భాగస్వామ్యం పొందాయి. దీనివల్ల సుమారు 4,000 మందికి ప్రత్యక్షంగా, 10,000 మందికి పైగా పరోక్షంగా ఉపాధి లభించింది.

IACE

'పద్మ దోరీ' అంతర్జాతీయ ఆవిష్కరణ: ఈశాన్య భారత్ మరియు మధ్యప్రదేశ్‌ను అనుసంధానించే అంతర్-ప్రాంతీయ వస్త్ర వైవిధ్యం

- ఈశాన్య ప్రాంత అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ (MDoNER) పరిధిలోని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ అయిన నార్త్ ఈస్టర్న్ హ్యాండీక్రాఫ్ట్స్ అండ్ హ్యాండ్లూమ్స్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (NEHHDC), **1 మే 2026న 'పద్మ దోరీ' (Padma Doree)** వస్త్ర చొరవను ప్రారంభించింది.
- పద్మ దోరీ అనేది ఈశాన్య భారత దేశానికి చెందిన **ఎరి (అహింసా) పట్టు** సంప్రదాయాలను, మధ్యప్రదేశ్‌కు చెందిన **చందేరి** నేత కళా వైభవంతో మిళితం చేసే ఒక విశిష్ట అంతర్-ప్రాంతీయ చొరవ.
- భారతదేశంలో స్థిరమైన, కళాకారుల ప్రాధాన్యత కలిగిన మరియు ఆవిష్కరణలతో కూడిన వస్త్ర పర్యావరణ వ్యవస్థను ప్రోత్సహించడం ఈ కార్యక్రమం యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం.
- ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఆశయమైన **"ఏక్ భారత్ శ్రేష్ఠ భారత్"** విజన్‌కు అనుగుణంగా, MDoNER కార్యదర్శి **సంజయ్ జాజు** ఈ కార్యక్రమాన్ని అధికారికంగా ప్రారంభించారు.
- నైతిక పద్ధతుల్లో ఉత్పత్తి చేయబడిన ఎరి పట్టును, చందేరి వస్త్రాలలోని క్లిష్టమైన నైపుణ్యం మరియు డిజైన్లతో పద్మ దోరీ మిళితం చేస్తుంది.
- ఈ ప్రారంభోత్సవ వేడుకలో ఫ్యాషన్ షో, వస్త్ర ప్రదర్శనలు మరియు ఈశాన్య భారత్, మధ్యప్రదేశ్ కళాకారుల ప్రత్యక్ష చేతివృత్తుల ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు.
- నార (fiber) నుండి **వస్త్రం** (fabric) వరకు సాగే ప్రయాణాన్ని వివరించడానికి మరియు కళాకారులు-సందర్శకుల మధ్య ప్రత్యక్ష సంబంధాన్ని పెంపొందించడానికి మూడు రోజుల ఇంటరాక్టివ్ ఎగ్జిబిషన్‌ను ఏర్పాటు చేశారు.
- నేటి ఆధునిక వస్త్ర విపణిలో స్వదేశీ జ్ఞాన వ్యవస్థలు, సాంప్రదాయ కళలు మరియు పర్యావరణహిత విలాసవంతమైన వస్త్రాల (Sustainable Luxury) ప్రాముఖ్యతను ఈ చొరవ నొక్కి చెబుతుంది.
- ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ప్రాంతాల సాంస్కృతిక వైవిధ్యాన్ని ప్రతిబింబించేలా ఆయా ప్రాంతాల ప్రత్యేక వంటకాల రుచులను కూడా ప్రదర్శించారు.

ఏప్రిల్‌లో రూ. 2.43 లక్షల కోట్లకు చేరిన రికార్డు స్థాయి జీఎస్‌టీ వసూళ్లు

- **ఏప్రిల్ 2026**లో భారత స్థూల వస్తు సేవల పన్ను (GST) వసూళ్లు **రూ. 2.43 లక్షల కోట్ల** రికార్డ్ స్థాయికి చేరుకున్నాయి.
- జీఎస్‌టీ వసూళ్లు మార్చి 2026లోని రూ. **2 లక్షల కోట్లు** మరియు ఏప్రిల్ 2025లోని రూ. 2.23 లక్షల కోట్ల కంటే గణనీయంగా పెరిగాయి.
- ఏప్రిల్ 2026లో స్థూల జీఎస్‌టీ వసూళ్లు ఏడాది ప్రాతిపదికన **8.7% వృద్ధిని** నమోదు చేశాయి.
- నికర జీఎస్‌టీ ఆదాయం **రూ. 2.11 లక్షల కోట్లుగా** నమోదైంది, ఇది గత ఏడాదితో పోలిస్తే 7.3% పెరుగుదల.
- దేశీయ జీఎస్‌టీ ఆదాయం ఏటేటా 4.3% పెరిగి **రూ. 1.85 లక్షల కోట్లకు** చేరుకుంది.
- దిగుమతులకు సంబంధించిన జీఎస్‌టీ ఆదాయం **25.8% ఎగబాకి రూ. 57,580 కోట్లకు** చేరింది, దీన్ని బట్టి వసూళ్ల పెరుగుదల ప్రధానంగా విదేశీ వాణిజ్యంపై ఆధారపడి ఉందని తెలుస్తోంది.
- ఏప్రిల్ 2026లో మొత్తం జీఎస్‌టీ రీఫండ్‌లు 19.3% పెరిగి **రూ. 31,793 కోట్లకు** చేరుకున్నాయి.
- దేశీయ రీఫండ్‌లు 54.6% భారీ వృద్ధిని నమోదు చేయగా, ఎగుమతులకు సంబంధించిన రీఫండ్‌లు 14% తగ్గాయి.
- నెలవారీ జీఎస్‌టీ వసూళ్లు ఏప్రిల్ 2022 నాటి రూ. 1.67 లక్షల కోట్ల నుండి ఏప్రిల్ 2026 నాటికి రూ. 2.43 లక్షల కోట్లకు క్రమంగా పెరుగుతూ వచ్చాయి.
- పశ్చిమాసియా సంక్షోభం మరియు ముడి చమురు ధరలు పెరుగుతున్నప్పటికీ, ఈ కాలంలో జీఎస్‌టీ వసూళ్లు తమ వృద్ధి వేగాన్ని కొనసాగించాయి.
- ఇరాన్-ఇజ్రాయెల్-అమెరికా మధ్య ఉద్రిక్తతలు పెరుగుతాయన్న భయాల మధ్య ఏప్రిల్ 30, 2026న బ్రెంట్ క్రూడ్ ఆయిల్ ధర **బారెల్‌కు 126 డాలర్లను** దాటింది.
- దేశీయ వినియోగ వృద్ధిలో కొంత మందగమనం కనిపిస్తున్నప్పటికీ, రికార్డు స్థాయి జీఎస్‌టీ వసూళ్లలో దిగుమతుల ద్వారా వచ్చిన ఆదాయమే కీలక పాత్ర పోషించిందని గణాంకాలు వెల్లడిస్తున్నాయి.

మేధో సంపత్తి హక్కుల 'ఉల్లంఘనల'పై అమెరికా ప్రాధాన్యతా నిఘా జాబితాలో మరోసారి భారత్

- ఏప్రిల్ 30, 2026న **అమెరికా వాణిజ్య ప్రతినిధి** (USTR) విడుదల చేసిన '**2026 స్పెషల్ 301 నివేదిక**'లో భారతదేశాన్ని **ప్రాధాన్యతా నిఘా జాబితా (Priority Watch List)** లో చేర్చారు.
- ఔషధ రంగ మేధో సంపత్తి (IP) రక్షణకు సంబంధించిన అంశాల కారణంగా 1990ల నుండి భారత్ నిరంతరం ఈ జాబితాలోనే కొనసాగుతోంది.
- 2026 ప్రాధాన్యతా నిఘా జాబితాలో ఉన్న ఇతర దేశాలు: **చిలీ, చైనా, ఇండోనేషియా, రష్యా మరియు వెనిజులా.**
- ఈ నివేదికలో వియత్నాంను '**ప్రాధాన్యతా విదేశీ దేశం**' (Priority Foreign Country) గా పేర్కొన్నారు.
- భారత పేటెంట్ చట్టంలోని **సెక్షన్ 3(d)** పై అమెరికా వాణిజ్య ప్రతినిధి అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేశారు. చికిత్సాపరమైన సామర్థ్యం మెరుగుపడకుండా పేటెంట్ కాలాన్ని పొడిగించుకోవడాన్ని (Evergreening) ఈ సెక్షన్ నిరోధిస్తుంది.
- **నోవార్టిస్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా** కేసులో భారత సుప్రీంకోర్టు సెక్షన్ 3(d)ను సమర్థించింది.
- భారత పేటెంట్ చట్టంలోని '**కంపల్సరీ లైసెన్సింగ్' (తప్పనిసరి లైసెన్సింగ్)** నిబంధనలను కూడా ఈ నివేదిక హైలైట్ చేసింది.
- **బేయర్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ నాట్కో ఫార్మా లిమిటెడ్** కేసులో భారత్ తన మొట్టమొదటి కచ్చితమైన లైసెన్స్‌ను మంజూరు చేసింది.
- తమ పేటెంట్ చట్టం WTO-TRIPS నిబంధనలకు అనుగుణంగానే ఉందని, సామాన్యులకు చౌకగా **జనరిక్ మందులను** అందించడమే తమ లక్ష్యమని భారత్ స్పష్టం చేస్తోంది.
- భారతదేశం "**ప్రపంచపు ఔషధశాల**" (Pharmacy of the World) గా ప్రసిద్ధి చెందింది మరియు ప్రపంచవ్యాప్తంగా దాదాపు 20% జనరిక్ మందులను సరఫరా చేస్తోంది.

దేశంలోనే మొట్టమొదటి పూర్తిస్థాయి కాగిత రహిత (పేపర్‌లెస్) న్యాయవ్యవస్థ గల రాష్ట్రంగా సిక్కిం

- సంపూర్ణ కాగిత రహిత న్యాయవ్యవస్థను అమలు చేసిన తొలి భారతీయ రాష్ట్రంగా సిక్కిం రికార్డు సృష్టించింది.
- 2026 మే 1న గాంగ్‌టక్‌లో జరిగిన '**సాంకేతికత మరియు న్యాయ విద్య**' సదస్సులో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ **సూర్యకాంత్** ఈ ప్రకటన చేశారు.
- భారత న్యాయవ్యవస్థకు చెందిన '**ఈ-కోర్ట్స్ మిషన్ మోడ్ ప్రాజెక్ట్**' కింద ఈ చొరవను అమలు చేశారు.
- ఈ కాగిత రహిత వ్యవస్థలో **ఈ-ఫైలింగ్, డిజిటల్ కేసు రికార్డులు, వర్చువల్ విచారణలు** మరియు **ఎలక్ట్రానిక్ కోర్టు** నిర్వహణ ప్రక్రియలు అంతర్భాగంగా ఉన్నాయి.
- ముఖ్యంగా భౌగోళికంగా సవాళ్లతో కూడిన ప్రాంతాలలో న్యాయ పరిపాలనలో పారదర్శకత, సామర్థ్యం మరియు లభ్యతను పెంపొందించడమే ఈ ప్రాజెక్ట్ లక్ష్యం.
- సిక్కిం హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి **జస్టిస్ ఎ. ముహమ్మద్ ముస్తాక్** కూడా ఈ సదస్సులో పాల్గొన్నారు.
- సిక్కిం అనుసరిస్తున్న ఈ విధానం వల్ల కాగితపు వినియోగం తగ్గడమే కాకుండా కేసుల పరిష్కారం వేగవంతం అవుతుందని మరియు సాంకేతిక ఆధారిత న్యాయ వ్యవస్థ బలోపేతం అవుతుందని భావిస్తున్నారు.

IACE

భారత్-యూఏఈ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం: $100 బిలియన్ల మైలురాయి దాటిన ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం

- **భారతదేశం** మరియు **యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్** (UAE) మధ్య మే 2022లో అమల్లోకి వచ్చిన **సమగ్ర ఆర్థిక భాగస్వామ్య ఒప్పందం** (CEPA) తర్వాత, ఇరు దేశాల మధ్య ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం **100 బిలియన్ డాలర్ల** మార్కును దాటింది.
- 2025-26 ఆర్థిక సంవత్సరంలో భారత్-యూఏఈ ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం **101.25 బిలియన్ డాలర్లకు** చేరుకుంది.
- 2025-26 కాలంలో యూఏఈకి భారతదేశ ఎగుమతులు **37.36 బిలియన్ డాలర్లకు** పెరగగా, దిగుమతులు **63.89 బిలియన్ డాలర్లుగా** నమోదయ్యాయి.
- గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో (2025-26) యూఏఈతో భారతదేశం **26.53 బిలియన్ డాలర్ల** వాణిజ్య లోటును నమోదు చేసింది.
- వాణిజ్య వృద్ధికి ప్రధానంగా రత్నాలు మరియు ఆభరణాలు, ఇంజనీరింగ్ వస్తువులు, ఎలక్ట్రానిక్స్ మరియు వ్యవసాయ రంగాలు కీలక సహకారాన్ని అందించాయి.
- భారత్-యూఏఈ CEPA ఒప్పందం గల్ఫ్ సహకార మండలి (GCC) దేశాలు, ఆఫ్రికా, సిఐఎస్ (CIS) దేశాలు మరియు ఐరోపాలోని కొన్ని ప్రాంతాలకు వాణిజ్య విస్తరణకు ఒక **ప్రవేశ ద్వారం** (Gateway) వలె పనిచేస్తుంది.
- 2025-26 ఏప్రిల్-డిసెంబర్ కాలంలో యూఏఈ నుండి భారతదేశంలోకి వచ్చిన ప్రత్యక్ష విదేశీ పెట్టుబడులు (FDI) **2.45 బిలియన్ డాలర్లుగా** ఉన్నాయి. 2024-25లో ఈ పెట్టుబడులు $4.34 బిలియన్ డాలర్లుగా నమోదయ్యాయి.

ముంబై-పూణే ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేపై 13.3 కి.మీల 'మిస్సింగ్ లింక్' ప్రాజెక్టును ప్రారంభించిన మహారాష్ట్ర సీఎం దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్

- మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి **దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్**, ముంబై-పూణే ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేపై **13.3 కిలోమీటర్ల** పొడవైన **'మిస్సింగ్ లింక్'** ప్రాజెక్టును **2026 మే 1న** ప్రారంభించారు.
- మహారాష్ట్ర స్టేట్ రోడ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (MSRDC) ఈ ప్రాజెక్టును **₹7,000 కోట్ల** వ్యయంతో నిర్మించింది.
- ఈ మిస్సింగ్ లింక్ ప్రాజెక్టు రాయగడ జిల్లాలోని **ఖోపోలీని**, పూణే జిల్లాలోని లోనావాలా సమీపంలోని **కుసగావ్‌తో** కలుపుతుంది.
- ముంబై-పూణే ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేలోని ప్రమాదకరమైన మరియు అత్యంత వాలు కలిగిన **ఖండాలా/భోర్ ఘాట్** విభాగాన్ని తప్పించడానికి ఈ ప్రాజెక్టును చేపట్టారు.
- ఈ కొత్త కారిడార్ వల్ల ప్రయాణ దూరం సుమారు **6 కిలోమీటర్లు** తగ్గడంతో పాటు, ముంబై-పూణే మధ్య ప్రయాణ సమయం **20 నుండి 30 నిమిషాలు** ఆదా అవుతుంది.
- ఈ ప్రాజెక్టులో భాగంగా రెండు సొరంగాలు, రెండు వయాడక్టులు మరియు టైగర్ వ్యాలీపై ఒక **కేబుల్-స్టేడ్ బ్రిడ్జి** (తీగలతో నిర్మించిన వంతెన) నిర్మించారు.
- ఈ ప్రాజెక్టులో నిర్మించిన సొరంగం **ప్రపంచంలోనే అత్యంత వెడల్పైన రోడ్డు సొరంగంగా** గుర్తింపు పొంది, **గిన్నిస్ వరల్డ్ రికార్డ్స్‌లో** చోటు సంపాదించుకుంది.

- ఇక్కడి 650 **మీటర్ల** పొడవైన వయాడక్టులో 182 **మీటర్ల** ఎత్తైన పైలాన్లతో కూడిన **భారతదేశంలోనే అత్యంత ఎత్తైన** కేబుల్-స్టేడ్ రోడ్డు వంతెన ఉంది.
- సహ్యాద్రి పర్వత శ్రేణులలో ఈ సొరంగాలను **న్యూ ఆస్ట్రియన్ టన్నెలింగ్ మెథడ్** (NATM) సాంకేతికతను ఉపయోగించి నిర్మించారు.
- ప్రారంభంలో ఈ మిస్సింగ్ లింక్ మార్గంలో కేవలం **తేలికపాటి వాహనాలు మరియు బస్సులను** మాత్రమే అనుమతిస్తారు; భారీ వాహనాలు పాత ఘాట్ రోడ్డు ద్వారానే ప్రయాణించాల్సి ఉంటుంది.
- ఈ ప్రాజెక్టు ముంబై-పూణే కారిడార్ వెంబడి రవాణా సౌకర్యాలను మెరుగుపరచడమే కాకుండా, పారిశ్రామిక వృద్ధి మరియు ఆర్థిక కార్యకలాపాలకు ఊతమిస్తుందని భావిస్తున్నారు.

IACE

గిగ్ కార్మికుల కోసం భారతదేశపు మొట్టమొదటి డిజిటల్ ఫిర్యాదుల పరిష్కార వ్యవస్థను ప్రారంభించిన కర్ణాటక ప్రభుత్వం

- ప్లాట్‌ఫారమ్ ఆధారిత కార్మికులకు **వ్యవస్థీకృత మద్దతు** మరియు రక్షణ కల్పించడానికి కర్ణాటక ప్రభుత్వం భారతదేశంలోనే తొలిసారిగా డిజిటల్ ఫిర్యాదుల పరిష్కార వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టింది.
- ఈ వ్యవస్థను కర్ణాటక ప్లాట్‌ఫారమ్ ఆధారిత గిగ్ వర్కర్స్ బోర్డ్, ఈ-గవర్నెన్స్ విభాగం సమన్వయంతో అభివృద్ధి చేసింది.
- గిగ్ కార్మికులు తమ ఫిర్యాదులను **ఇంటిగ్రేటెడ్ పబ్లిక్ గ్రీవెన్స్ రిడ్రెస్సల్ సిస్టమ్** (IPGRS) ద్వారా నమోదు చేయవచ్చు.
- వేతనాలు, పని పరిస్థితులు మరియు ప్లాట్‌ఫారమ్‌లకు సంబంధించిన వివాదాలపై కార్మికులు ఈ వేదిక ద్వారా గళం ఎత్తవచ్చు.
- ఫిర్యాదులను సంబంధిత అగ్రిగేటర్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌ల అంతర్గత వివాద పరిష్కార కమిటీలకు (IDRC) పంపిస్తారు. ఇవి నిర్ణీత కాలవ్యవధిలో సమస్యను పరిష్కరించాలి.
- కర్ణాటక ప్లాట్‌ఫారమ్ ఆధారిత గిగ్ వర్కర్స్ (సామాజిక భద్రత మరియు సంక్షేమం) చట్టం ప్రకారం, ప్రతి అగ్రిగేటర్ ప్లాట్‌ఫారమ్ తప్పనిసరిగా అంతర్గత వివాద పరిష్కార కమిటీని (IDRC) ఏర్పాటు చేయాలి.
- '**నమ్మ యాత్రి**' మరియు '**యులు**' వంటి సంస్థలు ఇప్పటికే తమ కమిటీ వివరాలను ప్రభుత్వ పోర్టల్‌తో అనుసంధానించాయి.
- కర్ణాటకలో సుమారు 12 లక్షల మంది గిగ్ కార్మికులను గుర్తించారు. డూప్లికేట్ రికార్డులను తొలగించడానికి ఒక ప్రత్యేక గుర్తింపు వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేస్తున్నారు.

- పని రకం, పని గంటలు మరియు కార్మికుల సహకారం ఆధారంగా సంక్షేమ పథకాలను ప్రభుత్వం రూపొందిస్తోంది.
- అసంఘటితంగా ఉన్న గిగ్ రంగాన్ని ఒక వ్యవస్థీకృత మరియు బాధ్యతాయుతమైన వ్యవస్థగా మార్చడమే ఈ చొరవ ప్రధాన ఉద్దేశ్యం.
- అగ్రిగేటర్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లు గిగ్ కార్మికుల సంక్షేమం కోసం 1% విరాళం అందించాలి. ఇది 2026, జూలై 5 నుండి అమలులోకి రానుంది.

57వ అంతర్జాతీయ భారత చలనచిత్ర వేడుకల (IFFI) డైరెక్టర్‌గా శ్రీ అశుతోష్ గోవారికర్ నియామకం

- 57వ అంతర్జాతీయ భారత చలనచిత్ర వేడుకల (IFFI) **ఫెస్టివల్ డైరెక్టర్‌గా** ప్రముఖ దర్శకుడు **అశుతోష్ గోవారికర్‌ను** సమాచార మరియు ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ నియమించింది.
- 57వ ఐఫీ (IFFI) వేడుకలు **నవంబర్ 2026లో గోవాలో** జరగనున్నాయి.
- అశుతోష్ గోవారికర్ గతంలో ఐఫీ 2024 అంతర్జాతీయ సినిమా విభాగంలో జ్యూరీ అధ్యక్షుడిగా పనిచేశారు.
- అంతర్జాతీయ భారత చలనచిత్ర వేడుకలు **1952లో** ప్రారంభమయ్యాయి. ఇది దక్షిణ ఆసియాలోనే అతిపురాతనమైన చలనచిత్ర వేడుక.
- సమాచార మరియు ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని **నేషనల్ ఫిల్మ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్** (NFDC) మరియు **ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ సొసైటీ ఆఫ్ గోవా** సంయుక్తంగా ఈ వేడుకలను నిర్వహిస్తాయి.
- ప్రపంచ సినిమాను మరియు సాంస్కృతిక మార్పిడిని ప్రోత్సహించే ఆసియాలోని అత్యున్నత చలనచిత్ర వేడుకలలో ఒకటిగా ఐఫీ గుర్తింపు పొందింది.
- అంతర్జాతీయ పోటీలు, కంట్రీ ఫోకస్ విభాగాలు, మాస్టర్ క్లాసులు, నివాళులు మరియు **వేవ్స్ (WAVES) ఫిల్మ్ బజార్** ఈ వేడుకల్లో ప్రధాన ఆకర్షణలుగా నిలుస్తాయి.

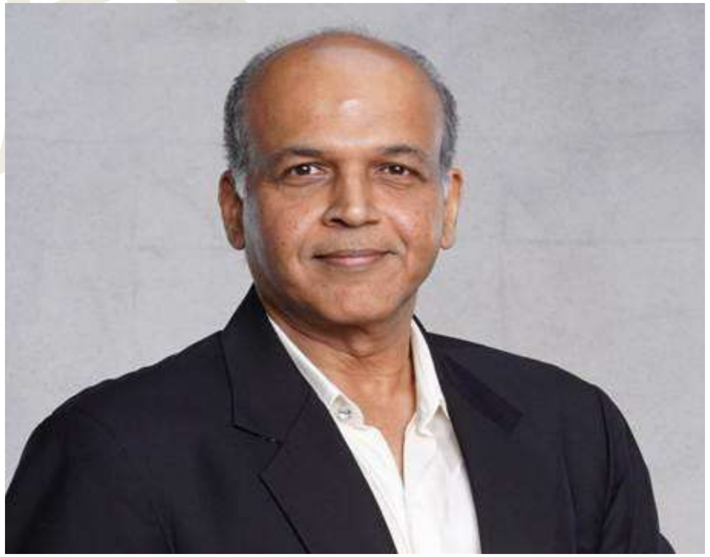

IACE

హెచ్ఏఎల్ (HAL) సీఎండీగా కోట రవి నియామకం; డీకే సునీల్ పదవీ విరమణ

- **హిందుస్థాన్ ఏరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్** (HAL) తన 22వ ఛైర్మన్ మరియు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ (CMD)గా **కోట రవి**ని నియమించింది.
- 2026 మే 1న పదవీ విరమణ చేసిన **డాక్టర్ డి.కె. సునీల్** స్థానంలో కోట రవి బాధ్యతలు చేపట్టారు.
- ఈ నియామకానికి ముందు కోట రవి హెచ్ఏఎల్ లో డైరెక్టర్ (ఆపరేషన్స్)గా పనిచేశారు.
- హెచ్ఏఎల్ సంస్థకు '**మహారత్న**' హోదా లభించడంలో ఆయన కీలక పాత్ర పోషించారు.
- ప్రస్తుతం ఆయన **మల్టీ-రోల్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ ఎయిర్‌క్రాఫ్ట్ లిమిటెడ్** బోర్డులో నామినీ డైరెక్టర్‌గా కూడా వ్యవహరిస్తున్నారు.
- గతంలో ఆయన ఎల్‌సీఏ (LCA) తేజాస్ డివిజన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ మరియు జనరల్ మేనేజర్‌గా, అలాగే ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ (కార్పొరేట్ ప్లానింగ్) వంటి కీలక పదవులను నిర్వహించారు.
- భారత వైమానిక దళానికి 180 **తేజాస్** యుద్ధ విమానాలు, భారత సైన్యం మరియు వైమానిక దళానికి 156 **ప్రచండ్** హెలికాప్టర్ల సరఫరాకు సంబంధించిన ప్రధాన రక్షణ ఒప్పందాల్లో ఆయన పాలుపంచుకున్నారు.
- తేజాస్ కార్యక్రమంలో స్వదేశీ పరిజ్ఞానాన్ని పెంచడంలో మరియు ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని విస్తరించడంలో కోట రవి విశేష కృషి చేశారు.
- భారత అంతరిక్ష తయారీ రంగాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు, విమాన భాగాల తయారీని ప్రైవేట్ సంస్థలకు అవుట్‌సోర్సింగ్ ఇచ్చే విధానాన్ని ఆయన ప్రోత్సహించారు.

ప్రపంచ ట్యూనా దినోత్సవం - మే 2

- ట్యూనా చేపల సంరక్షణ మరియు స్థిరమైన చేపల వేట పద్ధతులపై అవగాహన పెంచడానికి ప్రతి ఏటా **మే 2న** 'ప్రపంచ ట్యూనా దినోత్సవం' జరుపుకుంటారు.
- ఈ దినోత్సవాన్ని **ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీ** (UNGA) ఏర్పాటు చేసింది మరియు 2017 నుండి దీనిని పాటిస్తున్నారు.
- ప్రపంచ ఆహార భద్రత, వాణిజ్యం మరియు జీవనోపాధికి మద్దతు ఇచ్చే అత్యంత కీలకమైన ఆర్థిక చేప జాతి ట్యూనా.
- మితిమీరిన వేట మరియు అక్రమ చేపల వేట కార్యకలాపాల వల్ల ట్యూనా జనాభా గణనీయంగా తగ్గిపోయింది.
- ట్యూనా నిల్వలు అంతరించిపోకుండా మరియు వాటి సంఖ్య తగ్గకుండా అరికట్టడానికి, ఈ దినోత్సవం ట్యూనా నిల్వల **సుస్థిర నిర్వహణను** ప్రోత్సహిస్తుంది.
- ప్రపంచ **ట్యూనా** ఉత్పత్తిలో సుమారు 15% వాటాతో, **ఇండోనేషియా** ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ట్యూనా ఉత్పత్తిదారుగా ఉంది.
- **హిందూ మహాసముద్రం** మరియు **పసిఫిక్ మహాసముద్రం**లో దీనికి సమృద్ధిగా ట్యూనా నిల్వలు ఉన్నాయి.
- **ఫిలిప్పీన్స్, వియత్నాం** మరియు **ఈక్వెడార్** ఇతర ప్రధాన ట్యూనా ఉత్పత్తి చేసే దేశాలు.
- ట్యూనా ప్రాసెసింగ్ మరియు క్యానింగ్ కోసం **థాయిలాండ్** ప్రపంచంలోనే అగ్రగామి కేంద్రంగా ఉంది.